

pening, so vit vera fyrir fyri at gera hesar útbýggingar til fulnaðar

I Svinoy er nú reidiliga væl útbyggt. Smærri fer kunnu nú leggja at; men kortini er útbýggingin so mikið litil, at monnum har tørv meira pening. Sjálvi rsiga Svinoyingar, atteimum bert tørv 30.000 kr. aftrat, fyri at útbýggingin kann vera heilt fullfíggið. Ikki at ivast i, at myndugleikarnir vera til reiðar til tess. Aftur at øllum hesum er tað avgjørt neyðugt, at vit nú fáa eina landbúnaðarskipan, hvareftir bygdinarnar landbúnaðarlaga sæð verða so væl útgjörðar, at tær av sonnum kunnu gerast eitt uppland fyri Klakksvíkina og samstundis vinna og framala tann pening, ið nú er fjaldur orsakað av teirri vána støðu, ið bygdinarnar mugu træla undir.

Fugloy við báðum bygðunum har ein av útbýggingunum. Post-samband við bygdinarnar har hava vit 3 ferðir um vikuna. Verri er við telefonsambandinum. Loyndarorð eru vónleys at taka upp á tunguna; hvørt radiotól í landinum kann taka tey. Tað má nú vera skylda samfelagsins at gera slíkt stig, at eisini hetta telefonsambandið kemur í rættlag; ikki einans soleiðis, at telefonsamrøðurnar ikki kunnu avlurtast; men eisini soleiðis, at hesi útbýggingar kunnu fáa samband við ein hvønn part av landinum, nær tey hava hug til tess. Tað er avgerandi neyðugt og átrokandi. — Eg vil siga hetta serstakliga nú, tá landsstýrisflokkarnir úntúta tað bragdið at avtaka jarðameðurnar ikki bert í Fugloy og Svinoy, men eisini í Kallsoynni og Kunoyinni. Hetta er væl størsta afturstig, ið nakrantíð er framt móti útbýggingunum.

Fyri eisini at hesar bygdir kunnu liva og trivast, er tað neyðugt, at vit her gera okkara skyldu, livga um tær og veita teimum tann stuðul, ið til eina og hvørja tíð er teirra náttúrliga krav — og teirra náttúrligi rættur sum skattaborgarar landsins.

Nú teir settu á sensur í Fraklandi, segði onkur, at sensurur var sum blindtarmur: so leingi, hann ikki virkar, ger hann ongan skaða, men virkar hann, verður hann livsfarligur.

VALDEMAR LÜTZEN
Telf. 1020 Thorshavn.

Haldið Sosialin!

Hvørt av sínum

Adam var bara menniskjans-ligur, hann ynskti ikki at fáa eplið, tí tað var eitt epli, men tí tað var honum bannað.

Enski læknin dr. Stock sigur, at „millum menn er tað eitt vist samband millum nógva oldrekking og tilfelli av lungakreft og onnur kreftsløg, tó ikki magakreft, ið ofta koma fyri.“

Lungakreft kemur oftari fyri hjá stórum oldrekkarum, ið eisini roykja nóg, enn hjá stóroykjum, ið sjáldan drekka ol.

Til stórar oldrekkarar roknað hann teir, ið hava drukkið ódagliga í 20 ár ella meira, og til stóroykjum roknað hann menn, ið roykja minst 50 sigarettir um dagin.

Viðari sigur dr. Stock, „at menn, ið drukku mjólk hvønn dag, ið meðal útgjördu eina minni kreft-pst. Uttan mun til, hvussu teirra oldrykkjuvanar vóru.“

Kanningarnar eru farnar fram í einum oki við 2,5 milj. íbúgvum. Í hesum oki hava teir rakt við 7000 nýggj tilfelli av kreft á hvørjum ári.

TAÐ ER VERUNLEIKI

a t Landshandilin var einasti stovnur her á landi, ið tað var gjørligt at fáa í lag við eina skipan, hvareftir fóroyskir eplaframleiðarar kundu selja alla teirra eplaframleiðslu uttan at verið tarnaðir av útlenskum eplum.

a t allir afturhaldsflokkarnir sambands-, fólkaflokks- og fjóðveldisflokkurinn - vóru við til at forkoma fóroyskum eplaframleiðarum hesi líkindi við at taka av Landshandilin.

a t síðan 1950, t. v. s., síðan sambandið og fólkaflokkurinn tóku við ræðningu, ið flestu forum styðjaðir av fjóðveldium hefur einki land í heiminum havt so nógva verkfoll upp í røkur sum Føroyar.

Tað var javnaðarmonnum greitt beinan vegin sum flokkurinn var stovnaður, at ógjørligt fór at vera at vinna nakran sigur fyri sosialismuni, fyrr enn hin nationali spurningurin var loystur.

Menn hetta var einki lætt verk. Ein sterkur, bakstrebandi sambandsflokkur var ikki góður at koma í hóslag við, og vit kunnu av sonnum ivast í, hvussu góður viljin hevur verið hjá teimum ymisku sjálfstýrismonnum at fáa spurningin endaliga loystan; tí hetta vildi náttúrliga fort við sær, at hesir tá einki høvdu eftir at rumbla við, ja, einki høvdu eftir, ið fólka kundi sosialismuni til fulnan sigur. Teir hava tí ofta sýnt seg sum líka stórir bakstrebandar sum sambandsmenn á tí nationala okinum. Við at hava kunnað hildið spurningin flótandi — óloystan — hava teir altíð kunnað nýtt tað nationala til stórti og minni ósingingar, ósingar, ið hava kostað tí fóroysku slitmannafjöldini dyrt.

Við hesum hevur slitmannafjöldin verið hildin niðri í óvitsku og nationalari fávitsku í mongum føri; hon hevur tí ikki vunnið somu lønar-, arbeiðs- og livilíkindi sum arbeiðarafjöldin í hinum Norðanlandum.

Nationalisma er altíð bakstrebandi í sínari veru; hon heldur altíð aftur á øllum teimum okjunum, ið eru avgerandi fyri botnum og stigvíst hækkandi livilíkindum.

Alt hetta var javnaðarmonnum greitt, og tí var tað ein sjálfvígja, at hesir spurningar — teir nationalu — máttu loysast.

5 spurningar

1. Hvussu nógvir seyðir verða slaktaðir eitt meðalár?
2. Nær kom hin fyrsti trolarin til landið?
3. Hvussu mong vóru dømd frá livinum í Norðoyum í 17. öld?
4. Hvussu eitur forsætisráðharrin í Rørgi?
5. Nær varð fólkaflokkurinn stovnaður? (Svar aðrastaðni)

at Kengururin hevur fingið navn við eini misfatan Ein innfoddur varð spurður um navn dýrsins og svaraði Ken guru — t. e. „Eg fati ikki.“

at villa kalkunin í Australíu er einasti fuglur í dugir at flúga í somu lotu, hon kemur úr eggnum.

at ein bytta av vatni er nóg mikil til at geva 15 m. tjúkkun mjørka yvir eitt oki uppá 170 kv. km.

at hvítt breið upprunliga bert varð nýtt í kirkjunum.

at fiskur hevur somu negd í talið av roðslu alt sít lív.

at slett hátt er runt, meðan kurlut hátt er flatt.

Vit hava biðið 5 frægar menn stutt og greitt sagt okkum teirra stóðu til fiskumarksmálið. Allir hava svarað, og skulu vit í dag og í komandi bløðum á hesum staði endurgeva svarini.

Uppá spurning tygara kann eg svara, at hjá mær hevur ongatíð verið nakar ivi um, at staðin hjá javnaðarmonnum, ið hvussu var, var hin sterkasta. Vit ikki bert stóðu sterkir og gagnaði okkum sjálfum við at fylgja Íslendingum, men samstundis rættu vit Íslendingum eina bróðurhond og gjördu eisini teirra stóðu sterkari. Vit hoyra so ofta um norðurlenskan bróðurskap, men ofta stendur á, tá ið til skal takast. Her kundu vit av sonnum vist sannan bróðurskap. Stóðu vit saman og stuðlaðu hvør annan er tað einki at ivast í, at allir teir, ið ikki unna okkum landgrunnarnar, vildu aftrað seg við at komið við so dyggum hóttanum, sum teir gera í dag. Tað var stórt spell, at ikki eisini hinir flokkarnir tóku undir við javnaðarmonnum. Vit stóðu tá ikki bert sterkari, men vit høvdu haft vunnið 12 mila markið longu í dag.

BARNAMATUR

ARKNVUI - bygd.
NATÓIESPLTS - fuglur.
NLAPGIALF - kendur fangi.
SRAYLKOSVJ - djór.
ADIRMD - høvudsstaður.
Setið stavinar rætt saman og tit fáa nøvn samsvaraði tey, ið aftanfyrir eru nevnd.

Við tammahøgum stavum yvir alla forsiðuna á Dagblaðnum boðaði Hákon Djurhuus frá, at myndugleikarnir høvdu rakt við miðjótollsvik. Málið skuldi nú kannast, teir seku fram í ljósið og fáa sína rættvisu revsing.

Málið varð kannað, teir seku funnir, MEN EINGIN KOM FYRI RÆTTIN.

í loyndum fingi 2 teirra bót, vistnökk 15.000 og 2.000 kr.

Men so kemur tað stuttliga, tá Hákon revar:

TEIR FINGU BÓTINA UPPÁ AV-BETALING!

Tað var fyrst undir seinasta heimsbardaga, at javnaðarmenn reistu málið, um at landið skuldi yvirtaka alla trygging og stovna Tryggingarsambandið Føroyar. Tá ið Kristian Djurhuus, ið tá var staddur í Onglandi, hoyrði hetta, fjarritaði hann heim, at hetta vildu Bretar IKKI ganga við til.

Óváttað tíðindi søgdu aftaná, at Kristian hevði í hægju at gerast umboðsmaður í Føroyum fyri eitt enskt tryggingarfelag.

Orsakað av sjúku fekk drápsmaðurin sakarmálið utsett í árávis, men er nú endiliga so mikið raskur, at hann kann takast av dogum.

(K. K. Steincke.)

MILLUM UNGFÓLK

Men tað tyktist kortini, sum hin gláði dāmurin var farin av honum. Hann meira ókst enn sat á stólinum. Hann gjörðist fírorðaður, mest sum tigandi, flytti stólin og rendi beinin langt inn undir borðið. Brátt rann honum aftur whisky-flaskuna í huga, smilist aftur eitt sindur, turkaði mussaskoðini og fór at kina glosunum. Um eitt lítið bil helt hann við Óanu: „Tú, sum eg dugi at meta eftir besta forimuni, fer at minna í flöskuni.“ Hann trívur eftir henni. „Hetta er einki at goyma, há.“ Anna hevði sjálvandi einki ímóti, at hann drakk hin seinasta peglin eisini. Hon bað hann vælsignaðan bara drekka, tað var bæði væl og hjartaliga unt. Við gleði og brosandí andliti skonkti hann uppá glasið, drakk og skonkti uppi-aftur, drakk og Tað var brátt hann hevði gloynt hin mikla vanda, hann var í fyrri lotu síðani, eins og tað óhapp honum var fyri, eitt óhapp, honum ikki var hent tey seinastu 38 árin. Hann fólði aftur orðstreymin renna sær í fanga-strípan, dunkaði í borðið við einari teskeið og bað um orðið, helt saman hendur og byrjaði: „Sum sitandi forimur . . . nei, tað, eg vildi siga . . . nú fer at seinka so mikið, at tí verður (hann byggur at urinum, men tað er stedsað) Ja, tíð man fara at vera at reiasat frá borði. Eg vil einaferð enn takka fyri henda mikla blöðskap og minnast hetta gávurika heim við síni frálíku, gomlu og sælgevandi kjallaramentan, og so vil eg eisini takka tyri alla vælvild, góða samveru . . . og til seinasti fyri . . . fyri . . . fyri tað nossliga sukríð“

— SKEMT —

Ein Breti og ein jodi sótu og prátaðu saman. Tá sigur jodin:

Tit Bretar hava stolið nógva frá okkum seinastu 10 árin. Eitt nú tey 10 boðini. Tað skalt tú ikki vera so keddur av, sigur Bretin, tí vit hava ongatíð hildið tey.

—Brúkti tú bilin hjá mær í gjárkvöldið, spurgdi pápin sonin.

— Ja eg koyrði ein lítlan túr við Óla.

— Ja, so, heldur pápin áfram, tú kanst heilsa Óla frá mær og siga honum, at eg havi tikið mær av varrastiftini, ið hann misti í bilinum.

Konan: Eg havi ligið og vakt í tíma-vís og bíða eftir, at tú skuldi koma til hús.

Maðurin: Og eg havi verið úti í tíma-vís og bíða eftir, at tú skuldi verða sovnað.

Svar uppá 5 spurningar: 1) Umeið 40.000. 2) 1911. 3) 1. 4) Einar Gerhardseu. 5) 1936.